

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-09-25
Besvaras senast
2025-10-01 kl. 12.00

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:42 Sveriges stöd till Gavi

Främjandet av global hälsa lyfts i regeringens reformagenda *Bistånd för en ny era* som ett prioriterat område. Regeringen har betonat vikten av resultatfokus, multilateralt samarbete och hälsoinsatser som stärker människors egenmakt. Sverigedemokraterna har i flera sammanhang framhållit att just global hälsa är ett område där svenskt bistånd kan göra verklig nytta – både för de mest utsatta och för att stärka Sveriges egen säkerhet genom minskad smittspridning och ökad stabilitet i vårt närområde.

Sverige har spelat en betydande roll i detta arbete genom långvarigt stöd till organisationer som den globala vaccinalliansen Gavi, som sedan starten har vaccinerat över 1 miljard barn och räddat miljontals liv. Gavi är en aktör som enligt flera internationella utvärderingar uppvisat god kostnadseffektivitet, transparens och dokumenterade resultat – något som överensstämmer väl med våra krav på värde för biståndspengarna och ökad spårbarhet i internationellt samarbete.

Gavi står nu inför stora utmaningar. Den amerikanska administrationens beslut att dra in sitt stöd riskerar att allvarligt försvaga det globala vaccinationssystemet i en tid då vaccintäckningen minskar och antalet ovaccinerade barn åter ökar. Vaccinsamarbetet är avgörande – inte bara för att minska barnadödlighet och bekämpa fattigdom utan också för att förebygga framtida pandemier och bidra till global hälsosäkerhet.

Vid den nyligen genomförda givarkonferensen i Bryssel, där Gavi samlade in medel för den sjätte strategiperioden (2026–2030), valde Sverige att inte lämna något nytt ekonomiskt löfte – till skillnad från flera andra givare. Regeringen har tidigare stött Gavi genom finansieringsinstrumentet Iffim (International Finance Facility for Immunisation), som möjliggör stöd genom framtida betalningsåtaganden. Dessa medel bör dock inte räknas som nya åtaganden.

Sverigedemokraterna har i riksdagen uttryckt stöd för ett fortsatt svenskt engagemang i Gavi, under förutsättning att medlen används effektivt och att svensk medfinansiering sker på ett transparent sätt som ger verkliga resultat. Vi har också lyft fram att stöd till Gavi kan bidra till att skydda svenska intressen – inte minst när det gäller att motverka framtida pandemier och att minska trycket på internationell migration genom förbättrad hälsa och stabilitet i mottagarländer.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

Avser ministern att verka för att Sverige ska tillkännage ett nytt flerårigt kärnstöd till Gavi – utöver redan bundna medel – som motsvarar eller överstiger tidigare nivåer, i syfte att säkerställa fortsatt svenskt ledarskap inom vaccin, global hälsa och ett bistånd med dokumenterad effekt?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann